

Ústav světových dějin

Posudek vedoucího bakalářské práce

Tomáš Vojáček, *Zázrak na ledě (1980): Příspěvek k americko-sovětskému soupeření na sportovním poli v kontextu studené války*, Bakalářská práce, Ústav světových dějin, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2013, 73 stran rukopisu

Tomáš Vojáček si jako téma své bakalářské práce zvolil analýzu soupeření dvou supervelmocí, Spojených států amerických a Sovětského svazu, v době studené války na sportovním poli. Konkrétně se jednalo o analýzu jedné z nejsledovanějších událostí zimních olympijských her v americkém Lake Placid v roce 1980, hokejového turnaje, jenž skončil senzačním vítězstvím amerických amatérů nad sovětskými (de facto) profesionály, oním „zázrakem na ledě“ z názvu práce.

Vojáčkova bakalářka ale není zdaleka věnována pouze výše zmíněnému hokejovému turnaji. V první kapitole, nazvané *Sport na Západě: Anglie (Velká Británie) a Spojené státy americké*, autor výtečně, na základě pečlivě shromážděné odborné literatury, analyzoval počátky sportu jako moderního sociokulturního fenoménu v Anglii, respektive ve Velké Británii a ve Spojených státech amerických, přičemž se věnoval sportovním aktivitám různých společenských vrstev, různým odvětvím sportu a počátkům sportu jako organizovaného hnutí, zabýval se důležitými otázkami amatérismu a profesionalismu, počátky olympijského hnutí atd. V této souvislosti bych rád řekl: již z první kapitoly Vojáčkovy práce je zřejmé, že napsal výtečnou bakalářku; dokladem toho je skutečnost, že na nemnoha stránkách dokázal, pokud jde o vývoj počátků sportu na obou březích Atlantiku postihnout všechno podstatné, navíc velmi kultivovanou formou, s vynikajícím poznámkovým aparátem odkazujícím na všechny podstatné důležité prameny a literaturu. Kvalitní je i druhá kapitola Vojáčkovy práce, nazvaná *Sport na Východě – carské Rusko a Sovětský svaz*, ve které se autor věnoval téže problematice v již zmíněném Rusku, respektive Sovětském svazu. Jediným limitem je autorova neznalost ruštiny, vzhledem k čemuž musel vycházet z anglicky psaných prací, jichž je nicméně k dispozici velké množství, navíc ve vynikající kvalitě. Vezmeme-li v potaz, že se jedná o bakalářskou práci, nepředstavuje tato skutečnost žádný problém.

Třetí kapitola – *Studená válka na sportovním poli* – již směřuje přímo k vlastnímu tématu. Tomáš Vojáček v ní vysvětluje, jak si představitelé obou dvou supervelmocí uvědomili, že „sport může být silnou zbraní v propagandistické válce a důležitým faktorem v boji o veřejné mínění“, a proto mu přikládali stále větší význam. Celá kapitola je vlastně výtečnou *case study*, případovou studií z dějin studené války, dokazující, že soupeření mezi USA a SSSR, respektive mezi Západem a Východem mělo mnoho forem, o jejichž důležitosti lze vést podnětnou diskusi. Nemalá část této kapitoly je přirozeně věnována soupeření na olympijských hrách, na nichž se rivalita mezi oběma bloky projevovala nejviditelněji.

Poslední kapitola Vojáčkovy práce – „*Zázrak na ledě*“ a *XIII. zimní olympijské hry v Lake Placid* – pojednává přímo o lakeplacidském „hokejovém zázraku“, zasazeném ovšem

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav světových dějin

do kontextu celých olympijských her. Autor se stručně věnoval jak historii města, tak přípravě olympiády, především modernizaci a výstavbě sportovišť, ubytování sportovců a sportovních funkcionářů i politickému kontextu. V roce 1979 totiž sovětská armáda vpadla do Afghánistánu, což vedlo Američany k prohlášení, že pokud se Sověti z této země nestáhnou, budou usilovat o bojkot letních olympijských her, jež se měly v létě 1980 konat pro změnu v Moskvě. Tento mezinárodněpolitický kontext, který Vojáček pečlivě rozebírá, je nesmírně důležitý, neboť významně přispěl k vyhocení vztahů mezi Washingtonem a Moskvou a tedy i k vyostřené rivalitě mezi sportovci obou zemí. Analýza samotného hokejového turnaje, jehož výsledek odborníci dodnes pokládají za jednu z největších senzací v dějinách tohoto sportu, tvoří závěrečnou pasáž Vojáčkovy bakalářky. Také v těchto pasážích autor prokázal, že rozumí tématu (což v případě sportovních témat není u historiků, studujících na FF UK zdaleka běžné), že zvládl řemeslo historikovy práce, že je schopen analyzovat události, o nichž píše a formulovat přesné závěry.

Také formální stránka Vojáčkovy bakalářské práce je na vynikající úrovni. Velmi rád konstatuji, že autor opravdu umí psát, jak stylistická, tak gramatická stránka práce je výtečná. Zvláštní pochvalu zaslouží i rozsáhlý poznámkový aparát. Ze všech těchto důvodů práci vřele doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení klasifikačním stupněm „výborně“.

Navrhované hodnocení: výborně

V Praze, 14. června 2013

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.
Ústav světových dějin FF UK v Praze